

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Direktionen for de Kellerske Landsvageanstalter har i Henhold til Lov af 1ste Marts 1895 § 3 anholdt om Ministeriets Samtykke til Indkøb af en Grund i Bregninge ved Sydenden af Vejle Fjord i det Djemed der at anlægge nye Anstalter til Afsløsning af de nuværende, saaledes at kun Karens-Minde og Villemosegaard fremdeles indtil videre opretholdes i Landsvagefogens Tjeneste. Efter den hertil indkomne Plan vil Udførelsen af dette Foretagende være betinget dels af, at Staten overtager Garantien for et Byggelaan til et Beløb af 1,250,000 Kr., dels af, at den aarlige Bevilling til uformuende aandsvages Anstaltsophold erholder den i den Anledning fornødne Forhøjelse.

Ministeriet kan for sit Bedkommende ganske tiltræde de Betragtninger, der ligge til Grund for det saaledes fremsatte Forslag, for saa vidt dette væsentlig er motiveret ved tvende Hensyn, nemlig de aldeles utilfredsstillende Forhold, hvorunder de Kellerske Landsvageanstalter nu i en længere Aarsække have arbejdet, og den stadig voksende Trang til Oprettelsen af flere Bladser for statsunderstøttede aandsvage, navnlig for saadanne, der paa Grund af deres Tilstand maa anbringes som Asylister.

Den førstnævnte af disse Omstændigheder, som herov paa, at Anstalterne med Undtagelse af de paa Karens-Minde og Villemosegaard anbragte Afdelinger ere henvisste til lejede Lokaler her i Staden, er udførlig belyst ved et Forslag, der stillede som Endringsforslag til 3dje Behandling af Finanslovsforslaget for 1892—93 og blandt andet gik ud paa Indkøb af en Byggegrund ved Vejle til Anlæg af et Skolehjem (jfr. Rigsdagstidenden 1891—92, Tillæg B., Sp. 1115—1123). Dette Forslag, som var støttet paa en Betænkning, afgiven af en i 1888 af Ministeriet nedsat Kommission angaaende Døbtstueundervisningen og Forjorgen for aandsvage, henvisste ved Omtalen af de Kellerske Skoleafdelingers Lokaler til en af Kommissionen fremsendt Skrivelse fra den nuværende Formand for Anstalternes Direktion. Da Forholdene i den siden forløbne Tid ere forblevne ganske uforandrede for den egentlige Skoleafdelings Bedkommende (i Baggesensgade Nr. 2 og 4), idet kun den mindre Forjogsafdeling er flyttet til den Staten tilhørende, tidligere som Døbtstue-

stole benyttede Ejendom i Valdersgade, finder man det rettest her at gengive følgende Uddrag af Professor Kellers Skrivelse som en Skildring af Forholdene, der endnu i Hovedsagen er fuldkomment nøjagtig:

„Fælles for begge Afdelinger er den i hygiejnisk Henseende uheldige Beliggenhed i en af de stærkest bebyggede og stærkest befolkede Bydele, tæt omgivet af høje Bygninger med talrige Anstalten uvedkommende, for største Delen fattige Beboere. Den i pædagogisk Henseende fremtrædende Fordel, Beliggenheden inde i Byen byder med Hensyn til den lette Afgang til Skolen for det i Staden boende pædagogiske Personale, for de i Hjemmene levende skolegørende Børn og for de internerede Børns Afgang til Hovedstadens Seværdigheder, kan ikke opveje Savnet af tilstrækkelig Lys, Luft og Plads i det frie. Det maa erindres, at der er Tale om en i Reglen fleraarig Internering af ofte svagelige, ofte skrofulde Børn, der hidtil for en stor Del have levet paa Landet, og i hvis aandelige eller legemlige Tilstand der ikke sjældent ligger en Hindring for deres jevnlige Færden uden for Anstaltens eget nævre, af Plantevært omgivne Terrain. At Livet i Anstalten daglig er Genstand for et stort udenfor- og ofte uforstaaende Publikums Betragtning, har ved Siden af sine gode Sider væsentlige Skyggesider. Som Erfaringen dernæst i stigende Grad har vist, disponerer den nuværende Beliggenhed i høj Grad til Invasjon af smittomme Sygdomme, naar disse ere udbredte og permanente i Nabolagets store Arbejderbefolkning, med hvem Anstalten staar i daglig livlig Forbindelse gennem de eksterne Børn.

Hvad Bygningerne angaar, da ere de alle lejede og med en enkelt Undtagelse (den nye Skolebygning) ikke oprindelig bestemte til Djemedet. Dette er ensbetydende med en i mange Henseender for en Anstalt uhenigtsmæssig Afhængighed af den private uden for Sagen staaende Ejer; det Bræg af smaa Privatboliger, der stemmer med den oprindelige Opgave, holder sig haardnakket i Stuerne ringe Omfang, smalle og mørke Korridorer, smalle Trapper og Manglen paa kunstig Ventilation. I Anstalten i Baggesensgade have samtlige Bygninger 5 Etager, et for aandsvage Børn meget uheldigt Forhold